

AZ ÁTOKHÁZAI ÉREMLELET.

Néhai Tömörkény István a szegedi városi múzeum éremgyűjteményének 1915 évi gyarapodásáról a Numizmatikai Közlöny 1916. évi évfolyamának 27. lapján beszámolván, az évi gyarapodás között egy nagyobb éremleletet említ: „Az alsótanyai átokházi kapitányságban Rózsa Pál földműves ásás közben bögrében talált egy II. Ferdinánd-korabeli osztrák tallért és 594 magyar ezüst dénárt 355 gramm súlyban, amit 20 korona lelődíj ellenében a rendőrség útján beszolgáltatott”. A szűkszavú tudósításnál több az éremtári naplóban sincs s elírás következtében úgy a naplóba, mint a közleménybe hiba csúszott. Nem második, hanem *I. Ferdinánd*-korabeli leletről van szó, melyben az egy forinton kívül Ferdinánd-korabeli (1528—1551) és 3 II. Lajos-korabeli (1520—26) dénár van.

Tüzetes feldolgozásának eredményét a következőkben adjuk. (A hivatkozás mindig dr. Harsányi Pálnak a Numizmatikai Közlönyben megjelent: Adatok a C. N. H. III. kötetéhez c. közleményeire történik. A súly gr.-ban kifejezve zárójelben.)

Körmöcbányai dénárok (K-B.).

- 1528: 2 db. 171/c; 1 db. 171/a (0.59; 0.61);
- 1530: 1 db. 171/a (0.54);
- 1531: 1 db. 171/a (0.50);
- 1552: 1 db. 171/a (0.59);
- 1533: 1 db. 171/a (0.62);
- 1534: 1 db. 171/a, 2 db. 171/e (0.55; 0.53);
- 1535: 8 db. 171/g (0.51; 0.54; 0.55; 0.58; 3 db. 0.60; 0.72); 1 db. 171/b (0.65);
- 1536: 7 db. Av. 171/c; Rev. 171/g (0.53; 0.54; 0.55; 0.56; 0.59; 0.62; 0.63);
- 1537: 10 db. Av. 171/c; Rev. 171/g (0.54; 2 db. 0.55; 2 db. 0.56; 3 db. 0.58; 0.60; 0.63);
1 db. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG * 1537*. (A választójel pont, a G és R közt kettőspont és ölelő rózsa.) (0.53);
- 1538: 9 db. 171/g (0.50; 0.52; 0.54; 0.55; 0.57; 0.58; 0.63; 0.64; 0.67);
- 1539: 10 db. 171/g (0.48; 0.52; 0.55; 3 db. 0.58; 0.60; 0.62; 0.63; 0.64);
- 1540: 1 db. Av. FERDINAND · D · G · R · VN · 15 · 40. (A választójel pont, mely az évszámot is kettéválasztja.) Rev. 171/a (0.53);
2 db. Av. mint a 171/a, de az évszám közepén pont van s az évszám előtti pont a G-be esik, Rev. 171/a;
2 db. 171/a, de az évszám közepén is pont van: 15 · 40;

- 3 db. 171/l;
 1 db. Av. 171/i, Rev. 171/l;
 2 db. Av. 171/l, Rev. 171/m;
 9 db. Av. 171/g, de az évszám közepén pont van: 15·40; (0·49; 0·50; 0·52; 0·53;
 2 db. 0·54; 2 db. 0·55; 0·56; 2 db. 0·57; 0·58; 2 db. 0·60; 2 db. 0·61; 0·62; 2 db.
 0·63);
- 1541: 1 db. 171/i, de az évszám nincs pontosan a címer felett;
 7 db. 171/m;
 6 db. 171/i;
 1 db. mint a 171/i, de az előlapon a betűk közt két helyen hiányzik az ötlevélű rózsája: FERDINAND D·G·R VNG·1541·; (0·53; 0·54; 0·55; 0·56; 0·57;
 2 db. 0·58; 0·59; 0·60; 0·61; 0·64; 0·67; 2 db. 0·68; 0·73);
- 1542: 13 db. 171/i (0·52; 2 db. 0·53; 2 db. 0·55; 0·56; 3 db. 0·58; 0·59; 0·61; 0·63; 0·64);
- 1543: 1 db. 171/n;
 2 db. 171/p;
 1 db. Av. 171/c; Rev. 171/p;
 2 db. 171/b;
 1 db. Av. 171/a;
 15 db. 171/i;
 1 db. 171/i, de az előlapon, a mező jobb alsó harmadának magasságában egy pont van;
 1 db. 171/q, de az évszám előtti pont a betű középebe esik;
 1 db. Av. 171/a, Rev. 171/p; (2 db. 0·49; 3 db. 0·50; 0·53; 0·54; 4 db. 0·55; 2 db.
 0·56; 3 db. 0·57; 3 db. 0·58; 0·59; 0·60; 0·61; 2 db. 0·63; 0·74);
- 1544: 1 db. 171/r;
 20 db. 171/i;
 2 db. Av. 171; Rev. 171/i; (0·43; 2 db. 0·49; 0·51; 0·52; 0·53; 4 db. 0·54; 2 db.
 0·55; 2 db. 0·57; 2 db. 0·58; 0·59; 0·60; 0·61; 2 db. 0·63; 0·66; 0·68);
- 1545: 1 db. 171/p;
 2 db. 171/r;
 1 db. Av. 171/i, Rev. FERDINAND D·G·R VNG·145· Választójel ötlevélű rózsája, de két helyen hiányzik;
 1 db. 171/n;
 1 db. 171/g;
 2 db. Av. 171/a, Rev. 171/i;
 25 db. 171/i; (0·45; 0·46; 0·47; 0·49; 0·51; 0·52; 4 db. 0·53; 4 db. 0·54; 3 db. 0·55;
 2 db. 0·56; 2 db. 0·57; 3 db. 0·58; 2 db. 0·60; 3 db. 0·61; 3 db. 0·62; 0·67);
- 1546: 2 db. 171/p;
 4 db. 171/a;
 2 db. 171/r;
 1 db. 171/n;
 21 db. 171/i;
 1 db. Av. 171/a, Rev. 171/i;

- 5 db. Av. FERDINAND · D · G · R · UNG · 1546 ·. (Választójel pont és ötlevelű rózsza.) Rev. 171/i; (0·42; 0·48; 2 db. 0·50; 2 db. 0·51; 2 db. 0·52; 0·53; 2 db. 0·54; 3 db. 0·55; 0·56; 3 db. 0·57; 4 db. 0·58; 0·59; 4 db. 0·60; 3 db. 0·61; 0·63; 0·65; 0·66; 0·70; 0·71; 0·73);
- 1547: 3 db. 171/i;
1 db. 171/m;
2 db. 171/r;
1 db. 171/q;
1 db. 171/a;
41 db. 171/n; (0·43; 0·44; 4 db. 0·48; 2 db. 0·50; 5 db. 0·51; 3 db. 0·52; 4 db. 0·53; 4 db. 0·55; 0·56; 7 db. 0·57; 5 db. 0·58; 2 db. 0·59; 4 db. 0·60; 2 db. 0·61; 0·64; 0·68; 0·71; 0·74);
- 1548: 1 db. 171/l;
6 db. Av. 171/b, Rev. 171/n;
17 db. 171/n;
17 db. 171/a;
2 db. 171/r; (0·45; 2 db. 0·47; 3 db. 0·50; 0·52; 0·53; 3 db. 0·54; 0·55; 4 db. 0·56; 4 db. 0·57; 10 db. 0·58; 2 db. 0·59; 2 db. 0·60; 0·61; 3 db. 0·62; 0·63; 0·64; 2 db. 0·66; 0·69; 0·72);
- 1549: 65 db. 171/a;
3 rb. Av. 171/a, Rev. PATRONA VNGARIE (Választójel sehol sincs.)
1 db. 171/i;
1 db. Av. 171/a, Rev. 171/c;
1 db. Av. 171/i, Rev. 171/r;
1 db. 171/a, de úgy az elő- mint a hátlapon az ellenkező oldal verete is látszik. (3 db. 0·46; 0·47; 3 db. 0·50; 2 db. 0·51; 7 db. 0·52; 2 db. 0·53; 6 db. 0·54; 7 db. 0·55; 4 db. 0·56; 7 db. 0·57; 10 db. 0·58; 5 db. 0·59; 6 db. 0·60; 0·61; 2 db. 0·62; 2 db. 0·63; 0·64; 2 db. 0·65; 0·69; 0·71);
- 1550: 142 db. 171/a;
4 db. 171/b;
5 db. 171/a, de az évszám előtti pont hiányzik;
1 db. 171/a, de a FERDINAND szóban az A más típusú;
2 db. 171/a, de az előlapon a D és G közt a pont hiányzik;
2 db. 171/a, de a hátlap képe kétszer van verve. (4 db. 0·44; 2 db. 0·45; 2 db. 0·46; 0·47; 3 db. 0·48; 2 db. 0·49; 7 db. 0·50; 4 db. 0·51; 5 db. 0·52; 8 db. 0·53; 13 db. 0·54; 16 db. 0·55; 13 db. 0·56; 5 db. 0·57; 12 db. 0·58; 9 db. 0·59; 12 db. 0·60; 12 db. 0·61; 2 db. 0·62; 7 db. 0·63; 3 db. 0·64; 4 db. 0·65; 4 db. 0·66; 3 db. 0·68; 2 db. 0·71; 1 db. 0·80!);
- 1551: 3 db. 171/a;
1 db. Av. 171/a, de hibás veret, Rev. 171/e;
1 db. 171/a, hibás veret;
36 db. 171/g; (0·46; 3 db. 0·50; 3 db. 0·51; 2 db. 0·52; 5 db. 0·53; 6 db. 0·54; 2 db. 0·55; 3 db. 0·56; 5 db. 0·58; 2 db. 0·59; 2 db. 0·60; 3 db. 0·61; 0·62; 0·66; 0·68; 1 db. 0·78!);

Évszámuk kopott: 5 db. 171/a;

1 db. Av. 171/a, Rev. · PATRONA · · VNGARIE ·

1 db. 171/i;

1 db. 171/d, de a Rev. * PATRONA * * VNGARIE *

S A verdejegyü, ismeretlen helyről származó dénár.

1532: 1 db. 198/a, (0·60);

Verdejegy nélküli forint.

1545: Av. A király balra tekintő vértés, koronás mellképe. Kezében ugyanazok a jelvények, mint a 154. számúnál. A középső mezőben, melyet a körirattól kettős kör választ el, a király arca előtt az évszám: 1545. Körirata: FERDINAND · D · G · ROM · VNG · BOE · DAL · CRA · RE + ;

Rev. Az előlappal egyező kettős körrel határolt mezőben balra forduló egyfejű sas, (feje lekopott) szét álló lábakkal, kiterjesztett szárnyakkal. Mellén a Rentzmann 33. tábla 83. számú képén magyarnak jelzett címer nyugszik. A címer alatt a köriratban elmosódott kisebb címer. Körirata: INF · HISP · ARCHIDV × AUSTRIE · DVX · BVRGV +.

A le'ethez tartozik három II. Lajos korabeli ezüstdénár.

1522: 1 db. Av. LVDOVICVS · R · VNGA · 1522 · Rev. PATRONA · · VNGARIE · Verdejegy A—B. (Választójel ölevelű rózsza.)

1 db. Av. Mint az előbbi, de VNGAR. Rev. Ugyanolyan. Verdejegy K—H.

1 db. Mint az előbbi, de a hátapon a PATRONA előtt is választójel van. Verdejegy K—B.

Az érmeek már Szeged behódolása után, minden valószínűség szerint 1551-ben kerültek a föld alá. Csak így magyarázható, hogy a későbbi veretek nincsenek benne.

Banner János dr.

DER MÜNZENFUND VON ÁTOKHÁZA.

(Auszug.)

Dr. J. Banner beschreibt den auf der zu Szeged gehörenden Átokháza-Tanya im Jahre 1915 gemachten Münzenfund, welcher jetzt im städtischen Museum von Szeged aufbewahrt ist. Im Funde sind 3 Denare aus der Zeit des ungarischen Königs Ludwig II. (1520—1526), 1 Gulden und 591 Denare Ferdinands I. (1528—1551).